

Kinderen en sport in tijden van corona

Sportdeelname en het naleven van de coronamaatregelen door sportaanbieders

Factsheet 2020/35

Maxine de Jonge, Jorien Slot-Heijs & Amika Singh

Inleiding

Vanwege de coronamaatregelen viel het georganiseerde sportaanbod tussen 16 maart en 29 april 2020 (crisisfase, figuur 1) weg. Vanaf 29 april mochten kinderen tot en met 12 jaar onder bepaalde voorwaarden weer bij een sportvereniging sporten (opstartfase). Ook mochten buitenzwembaden weer open en mochten kinderen deelnemen aan georganiseerd sportaanbod op lokale sport- en speelpleinen.

Het doel van dit onderzoek was om inzicht te krijgen in hoe kinderen tijdens de opstartfase (van 29 april t/m 30 juni) hebben deelgenomen aan het gestructureerde sportaanbod. Ouders van kinderen van 4 tot en met 12 jaar zijn via een online vragenlijst tussen 25 mei en 6 juli bevraagd over de sportdeelname van hun kind in de periode na 29 april 2020 (opstartfase).

Figuur 1 Tijdlijn van de coronacrisis voor sportaanbieders

Bron: Denktank Coronacrisis, 2020. Verwerkt door: Mulier Instituut.

Met de kennis van nu (september 2020), kunnen we zeggen dat we de eerste twee fases hebben doorlopen en dat we nu in een dynamische 'herstelfase' zitten.

Sportdeelname

Ruim de helft van de ouders geeft aan dat hun kind een buitensport beoefent. Vier op de tien ouders geven aan dat hun kind een binnensport beoefent. De meest beoefende sporten onder de kinderen van de respondenten zijn hockey, voetbal, gymnastiek en honkbal. Negen op de tien ouders geven aan dat hun kind het sporten bij een sportvereniging in de crisisfase heeft gemist.

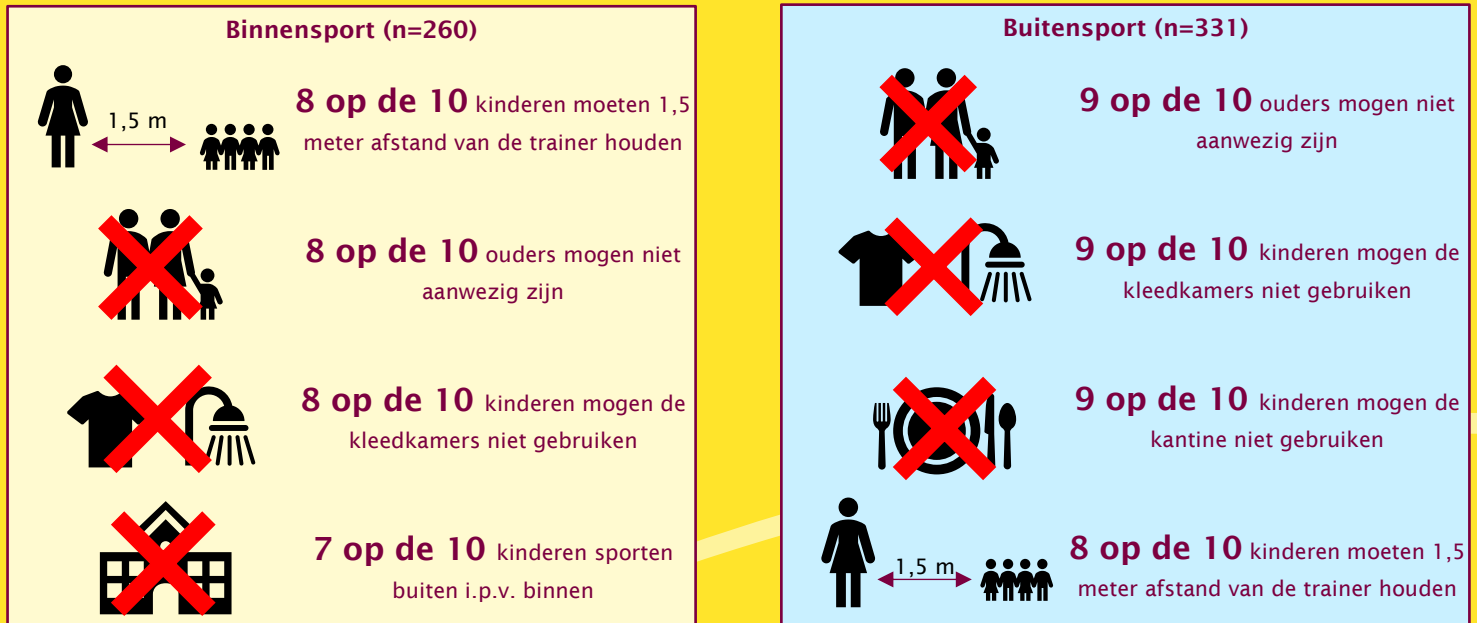
Figuur 2 Trainingsvorm bij de sportvereniging tijdens de opstartfase van de coronacrisis (29 april 2020 – 30 juni 2020), volgens ouders, uitgesplitst naar binnen- en buitensportverenigingen (n=549)

Neem voor meer informatie contact op met: [Maxine de Jonge](#)

Mulier Instituut | T 030-7210220 | info@mulierinstituut.nl | www.mulierinstituut.nl

Figuur 3 Meest voorkomende maatregelen getroffen door de sportvereniging tijdens training van de sport voor de leden in de opstartfase van de coronacrisis (29 april 2020 – 30 juni 2020), volgens ouders, uitgesplitst naar binnen- en buitensport

Trainen in tijden van corona

De meeste ouders geven aan dat de trainingen van hun kind sinds 29 april hervat zijn (figuur 2). Opmerkelijk veel binnensporten zijn erin geslaagd om trainingen te hervatten, ondanks het feit dat ze niet binnen mochten trainen. De trainingen bij de binnensportverenigingen zijn vaker op een aangepaste manier hervat dan de trainingen van de buitensportverenigingen. Vooral de trainingen bij basketbal-, judo-, danssport-, zwem- en gymnastiekverenigingen zijn op een aangepaste manier hervat. Ook de meerderheid van de hockeyverenigingen en de helft van de voetbalverenigingen hebben hun trainingen op een aangepaste manier hervat. Tennis- en honkbalverenigingen hebben de trainingen vooral in reguliere vorm hervat.

Slechts één op de zes respondenten geeft aan dat de trainingen bij hun binnensportverenigingen niet zijn hervat. Dit waren het vaakst gymnastiekverenigingen. Redenen voor het niet hervatten van binnensporten zijn volgens ouders dat de binnensport niet in de buitenlucht georganiseerd kan worden en de sport niet kan worden aangepast aan de op dat moment geldende richtlijnen.

Wanneer de trainingen wel werden hervat, lieten bijna alle respondenten hun kind weer trainen. Zeven op de tien ouders rapporteren dat hun kind het leuk vindt om weer te kunnen trainen en één op de tien rapporteert dat hun kind

blij is om zijn/haar teamgenoten weer te zien. Eén op de tien de ouders geeft aan dat hun kind het leuk vindt om weer te sporten, maar wel de competitie en wedstrijden mist. Het laatste komt vaker voor bij 10-12-jarigen dan bij 4-9-jarigen.

Maatregelen bij de sportvereniging

De meest voorkomende maatregelen die volgens de respondenten door de sportverenigingen tijdens de training getroffen worden, zijn redelijk vergelijkbaar tussen de binnen- en buitensporten (figuur 3). Toch geven ouders van kinderen die bij buitensportverenigingen sporten iets vaker aan dat ouders niet aanwezig mogen zijn en dat de kleedkamers dicht zijn, dan ouders van kinderen die een binnensport beoefenen.

Andere maatregelen komen vaker voor bij binnensporten dan bij buitensporten, zoals: kortere trainingen dan normaal, conditie- of krachtoefeningen in plaats van sporttechnische oefeningen tijdens de training en in kleinere groepen trainen (figuur 4). Deze verschillen zijn mogelijk te verklaren door het feit dat er tot 1 juli niet binnen gesport mocht worden, waardoor binnensportverenigingen gedwongen waren om extra aanpassingen door te voeren.

Er zijn enkele verschillen tussen leeftijdsgroepen wat betreft de getroffen maatregelen. Ouders van 7-9-jarigen en 10-12-jarigen geven vaker dan ouders van 4-6-jarigen aan dat zij niet aanwezig bij de training mogen zijn, dat kinderen geen

Figuur 4 Minder vaak voorkomende maatregelen getroffen door de sportvereniging tijdens van de sport voor de leden in de opstartfase van de coronacrisis (29 april 2020 – 30 juni 2020), volgens ouders, uitgesplitst naar binnen- en buitensport

gebruik kunnen maken van gezamenlijke hesjes, dat kinderen hun eigen materiaal mee moeten nemen en dat de trainingen minder vaak plaatsvinden en korter zijn.

Opvallend is dat slechts de helft van alle ouders aangeeft dat hun kind handen voor en na de training moet wassen. Handen wassen voor en na een bezoek van een sportlocatie is één van de door NOC*NSF aanbevolen maatregelen die nog steeds geldt. Ook voor twee andere, door NOC*NSF aanbevolen maatregelen, geldt dat minder dan de helft van de ouders het naleven daarvan rapporteert: het meenemen van eigen sportmateriaal (vier op de tien ouders) en het verplicht wassen van alle materialen na de training (drie op de tien ouders). Hierbij is het belangrijk om te benadrukken dat de vragenlijst door ouders is ingevuld. De meerderheid van ouders heeft aangegeven dat ze niet op de training mogen zijn, dus het is mogelijk dat de resultaten vertekend zijn doordat ze niet goed zicht hebben op wat daadwerkelijk op de vereniging gebeurt.

Zwemmen

Een vijfde van de ouders geeft aan dat hun kind meedoet aan zwemmen of zwemles. Dit zijn vaker ouders van kinderen van 4 tot en met 6 jaar en 7 tot en met 9 jaar. Zwembaden treffen ook een aantal maatregelen voor, tijdens en na het zwemmen (figuur 5). Opvallend is dat slechts de de helft van de ouders aangeeft dat hun kind zijn/haar handen moet wassen voor en na het zwemmen, terwijl dit door de Nationale Raad Zwemveiligheid (NRZ) aanbevolen wordt. zwemmen (figuur 5).

Figuur 5 Meest voorkomende maatregelen getroffen door het zwembad tijdens de opstartfase van de coronacrisis (29 april 2020 – 30 juni 2020), volgens ouders (n= 114)

Overige sport- en beweegactiviteiten

Ruim drie kwart van de kinderen heeft op andere manieren gesport of bewogen in de opstartfase van de coronacrisis. Hier gaat het om buitenspelen (zeven op de tien), zwemmen of zwemles (twee op de tien) of georganiseerde sportactiviteiten op een speel- of sportplein (één op de tien). Ouders van jongere kinderen (4 t/m 9 jaar) rapporteerden vaker dat hun kind aan één van de bovenstaande activiteiten deed dan ouders van oudere kinderen (10 t/m 12 jaar).

Drie kwart van de ouders geeft aan dat de georganiseerde sportactiviteiten op een speel- of sportplein door een trainer/coach worden georganiseerd. Een kwart geeft aan dat deze activiteiten door de buurtsportcoach worden georganiseerd en een zesde dat ze door een ouder worden georganiseerd. Ouders geven aan dat kinderen tijdens deze activiteiten verschillende beweegactiviteiten doen, zoals conditie/fitnessoefeningen of spelletjes. De meest voorkomende maatregelen tijdens deze georganiseerde sportactiviteiten zijn: 1,5 meter afstand van de trainer houden, ouders mogen niet aanwezig zijn, voor en na de activiteit handen wassen en eigen materiaal meenemen. Dit is vergelijkbaar met de maatregelen die ouders bij de sportverenigingen rapporteren.

Conclusie

Ouders geven aan dat in de opstartfase (na 29 april 2020) de meerderheid van de sportverenigingen hun trainingen hebben hervat. Volgens ouders implementeren bijna alle sportverenigingen coronamaatregelen zoals geen ouders bij de training of het sluiten van kleedkamers. Opvallend veel binnensportverenigingen hebben hun trainingen op een aangepaste manier kunnen hervatten, ondanks het feit dat ze niet binnen mochten sporten. Dit geeft de indruk dat de sportverenigingen veerkrachtig zijn. De volgende maatregelen komen zowel bij binnen- en buitensporten vaak voor: ouders mogen niet aanwezig zijn, kleedkamers zijn dicht en kinderen moeten 1,5 meter afstand van de trainer houden. Daarnaast is bij veel buitensportverenigingen de kantine dicht en wordt bij veel binnensporten nu buiten gesport in plaats van binnen.

Naast sporten bij een sportvereniging hebben kinderen volgens hun ouders in deze periode ook op andere

manieren gesport en bewogen, zoals buitenspelen, deelname aan georganiseerde sportactiviteiten op een speel- of sportplein en zwemmen. Bij deze activiteiten zijn de getroffen maatregelen vergelijkbaar met de door de sportverenigingen getroffen maatregelen.

Implicaties

Op het moment van rapporteren (september 2020) zit Nederland in de *herstelfase* van de coronacrisis. Een groot deel van de maatregelen is versoepeld of niet meer geldig: ouders mogen (onder voorwaarden) aanwezig zijn, kleedkamers en kantines mogen (onder voorwaarden) open, er mag weer binnen gesport worden en het is niet meer nodig dat kinderen afstand van de trainer houden. Enkele van de maatregelen waarover ouders gevraagd zijn, worden nog steeds aanbevolen door NOC*NSF en de NRZ. Hierbij gaat het om handen wassen voor en na het sporten (NRZ & NOC*NSF), het meenemen van eigen sportmateriaal (NOC*NSF) en het verplicht wassen van alle materialen na de training (NOC*NSF). Volgens ouders zijn deze maatregelen in de opstartfase in mindere mate nageleefd dan andere maatregelen. De reden hiervoor is onbekend. De sportaanbieders hebben laten zien dat ze goed overweg kunnen met andere maatregelen. Wellicht kan een verbetering in de communicatie met en door de sportaanbieders over deze specifieke maatregelen helpen om het naleven van deze drie maatregelen te verbeteren.

Verantwoording

638 respondenten hebben de online vragenlijst ingevuld. Respondenten zijn benaderd via sociale media en gevraagd naar enkele achtergrondgegevens, zoals opleidingsniveau en postcode. De spreiding over de vier landsdelen is voldoende representatief. Niet-stedelijke gemeenten zijn in deze steekproef ondervertegenwoordigd en sterk-stedelijke gemeenten zijn in deze steekproef oververtegenwoordigd. Hoogopgeleide ouders zijn oververtegenwoordigd. De representativiteit wat betreft andere achtergrondkenmerken, zoals inkomen, is onbekend.

Referenties

Denktank Coronacrisis (2020). *De contouren van een intelligent herstelbeleid*. Den Haag: Sociaal-Economische Raad. (p. 3.)

NOC*NSF (2020). *Algemeen protocol verantwoord sporten*. Arnhem: Nederlands Olympisch Comité * Nederlandse Sport Federatie.

NRZ (2020). *Protocol Verantwoord Zwemmen*. Ede: Nationale Raad Zwemveiligheid.